

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Κος Στάθης Μπάλιας

**ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ : Εξοικείωση με τα των δικαιώματα των παιδιών
και η υπακοή στους κανόνες**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : Λαβαζού Αντωνία

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ : 5111

ΕΤΟΣ : Β'

ΕΞΑΜΗΝΟ : Δ'

ΠΑΤΡΑ, ΜΑΗΣ 2012

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ζούμε σε μια κοινωνία που για την ομαλή συμβίωση των ανθρώπων χρειάστηκαν να θεσπιστούν νόμοι τους οποίους θα υπακούσουν οι πολίτες. Εκτός από τα ανθρώπινα δικαιώματα, θεσπίστηκαν και τα λεγόμενα δικαιώματα του παιδιού, για αυτή την ευαίσθητη ομάδα ανθρώπων για την πλήρη προστασία τους. Άλλωστε τα παιδιά είναι το μέλλον.

Είναι αναμφισβήτητο πως η κοινωνία μας ζει μια έκρηξη της τεχνολογίας και ο άνθρωπος έχει καταφέρει πολλά βήματα για την καλύτερευση της ζωής του αλλά και επιτεύγματα στην ιατρική, σε άλλους τομείς της ζωής αλλά και στην ανακάλυψη του διαστήματος.

Παρόλο όμως που όλα αυτά προχωράνε και εξελίσσεται η ιστορία και τα επιτεύγματα του ανθρώπου, οι άνθρωποι αφήνουν κάτι πίσω τους και αυτό δεν είναι τίποτα άλλο από την ίδια τους την ανθρωπιά.

Σε αυτή την βιομηχανοποιημένη κοινωνία αποκόπτονται δεσμοί, χαλαρώνουν οι αξίες, οι άνθρωποι χάνουν κάθε ήθος και ζούνε ως άγνωστοι στον δικό τους κόσμο. Θύματα φυσικά αυτού του εξευτελισμού δεν είναι άλλα από τα παιδιά, τη πιο αδύναμη ομάδα. Αν και ομορφαίνουν και δίνουν έστω και λίγο χρώμα σε αυτό το γκρίζο περιβάλλον, οι ηλικιωμένοι το πρώτο που κάνουν είναι να τα εκμεταλλεύονται και να απελευθερώνουν πάνω τους κάθε τραύμα ή δική τους αποτυχία. Αμαυρώνουν την ζωή τους αλλά παρόλα αυτά η κοινωνία ή καλύτερα η επιφάνεια της κοινωνίας συνεχίζει να εξελίσσεται και να απολαμβάνει μια καινούρια απρόσωπη άνεση.

Τα δικαιώματα του παιδιού είναι τα δικαιώματα που επικεντρώνονται σε αυτή την ομάδα του ανθρώπου και δίνουν ιδιαίτερη σημασία στην προστασία και στην φροντίδα που παρέχεται σε αυτούς τους νέους. Κάποια από αυτά είναι η βασική ανάγκη του φαγητού, παγκόσμια μόρφωση, ιατρική περίθαλψη, την ταυτότητά του ως άνθρωπος και η απήχηση που έχει η εγκληματικότητα ανάλογα με την ηλικία. Η ελευθερία του λόγου, της σκέψης, της επιλογής και του να παίρνεις απόφαση. Δεν μπορεί να μην αναφερθεί και η ιδιοκτησία του σώματος του καθενός.

Μέσα από το άρθρο των *Rolf Gollob* και *Peter Krapf* με τίτλο «Εξερευνώντας τα δικαιώματα του παιδιού» το οποίο περιλαμβάνει εννιά μικρές εργασίες για να διδάξουν πρόθυμοι δάσκαλοι τα δικαιώματα στα παιδιά, επιλέχθηκαν δύο για να παρουσιαστούν και να εξηγηθούν ως σημαντικές και χρήσιμες.

Παρουσιάζονται κάποιες κυρίως απλές, καθόλου απαιτητικές δραστηριότητες οι οποίες μπορούν να πραγματοποιηθούν στην τάξη και μέσα από αυτές τα παιδιά έρχονται σε επαφή με τα δικαιώματα του παιδιού που φυσικά δεν ξέρουν πως οι ελευθερίες που τώρα απολαμβάνουν έχουν θεσπιστεί αλλά αρχίζουν και μαθαίνουν ποια είναι και που στέκονται.

Είναι ο τέταρτος τόμος από το EDC/HRE Τόμοι 1-5

Παιδεία του δημοκρατικού Πολίτη και ανθρώπινα δικαιώματα στην πράξη στο σχολείο.

Διδασκαλία, έννοιες, μέθοδοι και μοντέλα.

Συμπεριλαμβάνονται δύο εργασίες από τις εννιά. Στην πρώτη γίνεται μια δραστηριότητα για αντιληφθούν τα παιδιά εις βάθος την έννοια «δικαιώματα του παιδιού» και τι περιλαμβάνει και πως είναι αυτά. Ενώ η δεύτερη δραστηριότητα γενικεύεται περισσότερο για να καταλάβουν τα παιδιά γιατί υπάρχουν νόμοι και κανόνες και, ποιοι τους θεσπίζουν και για πιο λόγο χρησιμεύουν τόσο στην σχολική κοινότητα όσο και στην πολιτεία όπου ζουν.

Μικρά προγράμματα πάνω στα δικαιώματα του παιδιού Τάξη 4(Σύμφωνα με το άρθρο)

Τα δικαιώματά μας - ο θησαυρός μας

Σχέδιο μαθήματος

	Ερώτηση κλειδί/ Θέματα μαθήματος	Βασικός Στόχος	Πόροι
Μάθημα 1	Γιατί χρειαζόμαστε δικαιώματα ειδικά για τα παιδιά;	Οι μαθητές εισάγονται στο πρόγραμμα «Το κουτί του θησαυρού» και συζητάνε πως θα το σχεδιάσουν και θα το διεξάγουν.	Αντικείμενα τα οποία ίσως χρησιμοποιηθούν για να εκπροσωπήσουν συγκεκριμένα δικαιώματα του παιδιού. (Επίδειξη και έμπνευση). Κάρτες τα δικαιώματα του παιδιού.
Μάθημα 2	Το προσωπικό μου κουτί του θησαυρού – Κάτι ιδιαίτερο	Οι μαθητές διακοσμούν τα κουτιά του θησαυρού τους και τα προετοιμάζουν για τα δικά τους «Θησαυροί των δικαιωμάτων του παιδιού»	Κάθε παιδί φέρνει ένα μεταλλικό, ξύλινο ή κουτί από χαρτόνι στο σχολείο. Χρωματισμένα κουμπιά, κουρέλια από ρούχα αλλά και κόλλα και ψαλίδια.
Μάθημα 3 (μετά από ένα χρονικό διάστημα αρκετών εβδομάδων)	Το δικό μου κουτί του θησαυρού , το δικό σου κουτί του θησαυρού!	Οι μαθητές διοργανώνουν μια έκθεση στα θρανία τους για να παρουσιάσουν τα κουτιά του θησαυρού τους.	Τα κουτιά των θησαυρών των παιδιών. Με το περιεχόμενό τους.
Μάθημα 4 (Λίγο πριν της 20 Νοεμβρίου)	Πως θα μπορούσαμε να διοργανώσουμε μια έκθεση;	Τα παιδιά εκθέτουν τους θησαυρούς τους και τα κουτιά του θησαυρού τους για να τα δουν όλα τα παιδιά του σχολείου.	Οι μαθητές βρίσκουν ένα χώρο ή μέρος για την έκθεσή τους.

Εκπαιδευτικοί Στόχοι

Οι μαθητές αποκτούν μία βαθύτερη γνώση πάνω στα δικαιώματα του παιδιού. Για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα μελετούν το περιεχόμενο και τις προθέσεις αυτών των δικαιωμάτων προσπαθώντας να ταιριάξουν κάθε ένα δικαίωμα με ένα αντικείμενο το οποίο ενδέχεται να απεικονίζει ή να συμβολίζει αυτό το δικαίωμα. Κάθε παιδί θα βρει την δική του λύση. Για να το επιτύχουν αυτό πρέπει τα παιδιά να έχουν καταλάβει και ερμηνεύσουν τα εν λόγω άρθρα.

Από την άποψη της θεωρίας της μάθησης, αυτό έργο αυτό επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους ενεργά να οργανώσουν τις δικές τους διαδικασίες μάθησης, η οποία σημαντικά αυξάνει τις ευκαιρίες να βιώσουν μια υγιή ανάπτυξη στην γνώση.

Κάθε μαθητής παράγει το δικό του κουτί του θησαυρού. Οι μαθητές προσδιορίζουν πιο έντονα τα δικαιώματα του παιδιού και διανοητικά και συναισθηματικά.

Αυτή είναι μια εργασία στην τάξη η οποία καλύπτει μια μεγαλύτερη χρονική περίοδο και η οποία συνεχόμενα διεγείρει τους μαθητές να μοιραστούν και να συζητήσουν τις ιδέες τους.

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού η οποία είναι στις 20 Νοεμβρίου, μπορεί να πραγματοποιηθεί μια έκθεση των κουτιών του θησαυρού των μαθητών στο σχολείο. Αυτό παρέχει επιπλέον υποκίνηση, ενθάρρυνση και θα παρακινήσει νεότερους μαθητές να κάνουν κάτι παρόμοιο ένα ή δύο χρόνια αργότερα.

Καίρια ερωτήματα για προβληματισμό στις τάξεις περί των δικαιωμάτων του παιδιού		
Δάσκαλος		
Τι γνωρίζουν τώρα τα παιδιά σχετικά με τα δικαιώματα του παιδιού;	Με ποιον τρόπο οι αρχές των δικαιωμάτων του παιδιού έχουν παρατηρηθεί στην τάξη και στην σχολική κοινότητα;	Μαθαίνοντας πώς να αναλάβουν δράση έξω από το σχολείο: Τι έμαθαν οι μαθητές για τις ζωές τους στο μέλλον;
Όλα τα δικαιώματα του παιδιού εισήχθησαν και συζητήθηκαν.	Κάθε μαθητής απολαμβάνει το δικαίωμα να αναπτύξει έναν προσωπικό τρόπο καλλιτεχνικής έκφρασης. Με αυτό τον τρόπο οι μαθητές αυξάνουν την αυτοπεποίθησή τους και μαθαίνουν περισσότερα τόσο για τους εαυτούς τους όσο και για τους άλλους.	Οι μαθητές μαθαίνουν να παίρνουν αποφάσεις και να υποστηρίζουν λύσεις που βρήκαν.
Μαθητές		

Τι έμαθα για τα δικαιώματα του παιδιού	Πώς βίωσα τα δικαιώματα του παιδιού στην τάξη;	Τι είδους ενέργειες είμαι ικανό να λάβω τώρα;
--	--	---

<p>Μελέτησα τα δικαιώματα του παιδιού για αρκετό καιρό. Έπρεπε να πάρω μια απόφαση σχετικά με κάθε άρθρο, και μπορούσα να το κάνω αυτό μόνο εφόσον είχα κατανοήσει το άρθρο. Ανακάλυψα πως δε είναι πάντα εύκολο να καταλάβω την σύμβαση των δικαιωμάτων των παιδιών,</p>	<p><u>Θα ήταν υπέροχο αν το σχολείο γίνει ένα μέρος όπου μπορούμε να δούμε τόσα έργα τέχνης. Τώρα απολαμβάνω να είμαι στο σχολείο.</u></p> <p>Εδώ επανέρχεται πάλι το ζήτημα αν είναι χάσιμο χρόνου τα καλλιτεχνικά μαθήματα και αν αποσυντονίζουν τους μαθητές από τα μαθήματά τους όπως υποστηρίζει το σύγχρονο αναλυτικό πρόγραμμα. Δεν δίνει ιδιαίτερη σημασία και τα θεωρεί δευτερεύοντα εστιάζοντας στον καταγιισμό των πληροφοριών και στην αστείρευτη γνώση.</p>	<p>Όχι όλα τα άρθρα στην σύμβαση των δικαιωμάτων των παιδιών είναι εξίσου σημαντικά για μένα. Σκέφτηκα ποια άρθρα θα μπορούσα να υποστηρίξω. Σκέφτηκα ποια δικαιώματα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για άλλα παιδιά σε άλλες οικογένειες, περιοχές ή άλλες χώρες και τι θα μπορούσα να κάνω για να τα υποστηρίξω.</p>
---	--	--

Πόροι

1. Κάρτες των δικαιωμάτων του παιδιού
2. Κουτιά θησαυρού
3. Συλλογή από υλικά που ξέμειναν από προηγούμενες δραστηριότητες. *Τα παιδιά με αυτόν τον τρόπο μαθαίνουν και αρχίζουν να αντιλαμβάνονται έννοιες σχετικά με την ανακύκλωση και την διαφύλαξη πόρων και όχι το άσκοπο πέταγμά τους.*
4. Κόλλα και διάφορα άλλα παλιά ρούχα που θα βοηθούσαν στο ανέβασμα μιας θεατρικής παράστασης.

Διαδικασία εκπόνησης της δραστηριότητας

Μάθημα 1

Θα μπορούσε να αρχίσει τον Σεπτέμβριο αυτή η εργασία για να υπάρχει αρκετός χρόνος μέχρι τον Νοέμβρη.

Ο δάσκαλος τοποθετεί ένα άδειο κουτί και κάρτες και ένα με δύο αντικείμενα που ταιριάζουν στο τραπέζι. Για παράδειγμα αν κάποιος διάλεγε το «Δικαίωμα της μόρφωσης» θα μπορούσε να το ταιριάζει με ένα μικρό μολύβι.

Έπειτα εξηγεί το σχέδιο:

Στις 20 Νοεμβρίου είναι η Παγκόσμια Ημέρα του παιδιού, αρχίζει.

Μέχρι τότε κάθε μαθητής πρέπει να γεμίσει το κουτί του θησαυρού του με αντικείμενα που έχουν σχέση με τα δικαιώματα του παιδιού.

Κάθε μαθητής αποφασίζει ποια αντικείμενα αντιστοιχούν με ποιο δικαίωμα του παιδιού. Αρχικά κάθε μαθητής επιλέγει ένα κουτί με καπάκι, κάλυμμα ξύλινο, χάρτινο, μεταλλικό, και θα πρέπει να χρωματιστεί και να διακοσμηθεί και σε κάποιο σημείο πρέπει να υπάρχει το όνομά του.

Όλοι οι μαθητές κόβουν τις κάρτες με τα δικαιώματα του παιδιού. Τα φτιάχνουν με ένα συνδετήρα και τις τοποθετούν μέσα στα σκουτιά του θησαυρού τους. Έτσι είναι όλα έτοιμα να αρχίσει το κυνήγι του θησαυρού.

Τα παιδιά φυσικά μοιράζονται διάφορες ιδέες και προτάσεις πώς να διακοσμήσουν το κουτί και επιτυγχάνεται έτσι και η κοινωνικοποίηση του παιδιού και η ομαδική άμυλα.

Ο δάσκαλος είναι πάντα έτοιμος να προσφέρει οποιαδήποτε βοήθεια στους μικρούς εξερευνητές.

Μάθημα 2

Τα παιδιά δείχνουν μεταξύ τους τα υλικά και αρχίζουν να διακοσμούν τα κουτιά τους πια. Όχι μοιράζουν τα υλικά τους αλλά και αλληλοβοηθούνται. Αρχίζουν πια σε αυτό το μάθημα να συζητούν πως θα συλλέξουν τα αντικείμενα.

Ο βασικός και ο πρωταρχικός λόγος που πραγματοποιείται αυτή η δραστηριότητα είναι οι μαθητές να εξοικειωθούν και να κατανοήσουν τα δικαιώματα του παιδιού.

Μπορούν να διαλέξουν και μόνο ένα αντικείμενο αν κατάλαβαν τη σημασία ενός συγκεκριμένου δικαιώματος του παιδιού.

Οι μαθητές επιτρέπεται να αντιγράψουν τις ιδέες άλλων και να απασχοληθούν με παράπλευρες δραστηριότητες όπως ποιος έφτιαξε το πιο όμορφο και πιο δημιουργικό κουτί.

Μάθημα 3

Μία βδομάδα πριν την Παγκόσμια Ημέρα του παιδιού τα παιδιά δείχνουν τα αντικείμενα που μάζεψαν και τα εκθέτουν στα θρανία τους. Αρχίζουν τα παιδιά λοιπόν να εξηγούν γιατί διάλεξαν αυτό το αντικείμενο. Ο δάσκαλος είναι ευχαριστημένος με κάθε αντικείμενο που επιλέχθηκε και δεν κρίνει σε καμία περίπτωση κανένα αντικείμενο.

Και αρχίζει η συζήτηση πως θα επιτευχθεί η έκθεση στις 20 Νοεμβρίου. Ποιοι θα μπορούσαν αν προσκληθούν εκτός από τους γονείς , πως θα μοιραστούν τα αντικείμενα , πως θα αρχίσουν, αν θα χρειαστεί να συντεθεί κάποιο τραγούδι.

Μάθημα 4

Η Παγκόσμια Ημέρα του Παιδιού ή και μία μέρα πριν μπορεί να γίνει.

Οι μαθητές στήνουν την έκθεση και προσφέρονται να ενημερώσουν και τους άλλους μαθητές. Είναι προσωπική απόφαση του κάθε δασκάλου αν θα κάνει μια σύντομη ομιλία για την Παγκόσμια αυτή γιορτή.

Τάξη 9

Γιατί πρέπει να υπακούμε νόμους

Εκπαιδευτικοί στόχοι

Οι σχολικοί κανόνες λειτουργούν με τον ίδιο τρόπο που λειτουργούν και οι νόμοι στην πολιτική κοινότητα, οι οποίοι προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Μαθαίνεις μέσω εμπειριών - Μαθαίνεις μέσω παραδείγματος

Παράλληλισμοί μεταξύ των σχολικών κανόνων και των νόμων της πολιτικής κοινότητας:

1. Καμία κοινότητα δεν μπορεί να επιζήσει χωρίς να συμφωνήσουν τα μέλη της να υπακούσουν τους ίδιους νόμους.
2. Οι νόμοι προστατεύουν τους αδύναμους. Οι νόμοι είναι όργανα που εκτελούν τα ανθρώπινα καθώς και τα δικαιώματα του παιδιού.
3. Οι νόμοι λειτουργούν αν είναι γενικά κατανοητοί και εκτιμούνται. Εντούτοις πρέπει να είναι κυρίως δίκαιοι.

Διαφορές μεταξύ του σχολείου και της πολιτικής κοινότητας:

1. Το να δημιουργήσεις και να επιβάλεις νόμους είναι μια μορφή εξουσίας. Η εξουσία πρέπει να ελέγχεται, γιατί αλλιώς θα υπάρξουν συνέπειες προς τους πολίτες. Οι νόμοι πρέπει να τηρούν τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η εξουσία αυτών που τους επιβάλλουν οφείλει να είναι υπό έλεγχο.
2. Εντός της σχολικής κοινότητας ο καθορισμός των σχολικών κανόνων και η επιβολή τους είναι ευθύνη του διευθυντή του σχολείου και του προσωπικού. Οι μαθητές πρέπει να καταλάβουν και να εκτιμήσουν την ανάγκη για κανόνες στο περιβάλλον που τους περιβάλλει και πως δεν μπορούν να ενεργούν αντίθετα από αυτούς χωρίς κυρώσεις.

Διδακτική Προσέγγιση

Το **μάθημα 1** έχει σχέση με ένα συγκεκριμένο συμβάν ενός κανόνα σχολείου που έχει εκτελεσθεί μετά την παραβίασή του.

Το **μάθημα 2** ασχολείται με τους σκοπούς τους οποίους υπηρετούν οι σχολικοί κανόνες και προσφέρει την απάντηση πως το σχολείο εξυπηρετεί συγκεκριμένα δικαιώματα του παιδιού και πως οι σχολικοί κανόνες είναι σημαντικά εργαλεία για να λειτουργήσει σωστά.

Το **μάθημα 3** δεν εστιάζει στους κανόνες του σχολείου αλλά σε κανόνες που αφορούν άλλους τομείς της ζωής.

Το **μάθημα 4** τέλος τραβά μια γραμμή από τους κανόνες στους νόμους και αναζητά το υποκείμενο ή τα υποκείμενα που θα έπρεπε να έχουν την δύναμη να επιβάλλουν τους νόμους που αναμένεται όλοι να υπακούν.

Μία εβδομάδα πριν την έναρξη του πρώτου μαθήματος ο δάσκαλος στέλνει τα παιδιά να συλλέξουν πληροφορίες από μια πρόσφατη περίπτωση στη οποία οι σχολικοί κανόνες παραβιάστηκαν και ο υπαίτιος τιμωρήθηκε ή του έγινε επίπληξη. Θα μαζέψουν στοιχεία με γνώμονα τυποποιημένες ερωτήσεις. Ευτυχώς ο αριθμός των μαθητών που τιμωρούνται στο σχολείο είναι σχετικά μικρός, αλλιώς το θέμα θα μπορούσε να πάρει και άλλες διαστάσεις και θα έμπαιναν και άλλα ζητήματα σχετικά με την διαγωγή των παιδιών στα πλαίσια του σχολείου.

Ένα δείγμα ερωτηματολογίου, με τυποποιημένα ερωτήματα θα μπορούσε να είναι όπως το ακόλουθο.

Βασικές Ερωτήσεις

1. Τι συνέβηκε;
2. Ποιος είναι αναμειγμένος;
3. Τι είδους τιμωρία δόθηκε, σε περίπτωση που δόθηκε;

Μάθημα 1

Τα παιδιά κάθονται στα τραπέζια για ομαδικές δουλειές. Κάποιοι μαθητές αναφέρουν τις πληροφορίες τους στους στην ολομέλεια. Ο δάσκαλος ζητάει από τους μαθητές να συγκεντρώσουν τα σχόλια πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Ας υποθέσουμε πως η περίπτωση που μελετάτε είναι ένας μαθητής ο οποίος έρχεται συχνά αργοπορημένος στο σχολείο το πρωί και μετά από επανειλημμένες επιπλήξεις του δόθηκε τιμωρία.

Τα σχόλια των μαθητών πάνω σε αυτό μπορεί να ποικίλουν. Το σχολείο μπορεί να λειτουργήσει σωστά εφόσον δάσκαλοι και μαθητές τηρούν το χρονοδιάγραμμα. Η συμπεριφορά των μαθητών δεν βλάπτει μόνο τα άλλα ενδιαφέροντα των μαθητών αλλά πρωτίστως τα δικά τους. Ίσως υπάρχουν προσωπικοί λόγοι για την συμπεριφορά των μαθητών και οι μαθητές χρειάζονται βοήθεια όχι τιμωρία.

Οι μαθητές καταγράφουν και συζητούν τις ερωτήσεις στο ερωτηματολόγιο το οποίο συμπεριλαμβάνει τις ερωτήσεις τις οποίες ήδη έχουν απαντήσει και οι παρουσιάσεις θα γίνουν στην αρχή του δεύτερου μαθήματος

Μελέτη Περίπτωσης: Ένας μαθητής σε μπελάδες στο σχολείο μας
1. Τι συνέβηκε;
2. Ποιος ανακάλυψε ή ανέφερε την περίπτωση;
3. Ποιος είναι υπαίτιος;
4. Ποιο είναι το πρόβλημα; Γιατί είναι απαραίτητο να προστατέψουμε την ζωή και την δουλειά που γίνεται στο σχολείο;)
5. Ποιοι σχολικοί κανόνες ισχύουν σε αυτή την περίπτωση;
6. Ποια τιμωρία δόθηκε, εάν δόθηκε κάποια;
7. Πώς επηρέασε η τιμωρία τον ένοχο και πώς τα άλλα παιδιά;

Μπορούν να προστεθούν και να μορφοποιηθούν ερωτήσεις από την ολομέλεια. Αυτό είναι καθαρά απόφαση των παιδιών που εμπλέκονται στην δραστηριότητα.

Μάθημα 2

Γιατί ένα σχολείο έχει κανόνες;

Στο δεύτερο μάθημα γενικεύεται το θέμα και συζητούνται πιο οι κανόνες στην φύση τους.

Οι ομάδες αρχίζουν το μάθημα κάνοντας τις παρουσιάσεις στους σε δύο γύρους, αρχίζοντας από την ερώτηση 4 Ποιο είναι το πρόβλημα της περίπτωσης και στην συνέχεια στην ερώτηση 7 Πώς επηρεάζει η τιμωρία τόσο τον ένοχο όσο και τους άλλους μαθητές. Οι μαθητές πρέπει να έχουν εστιασμένη την προσοχή τους γιατί θα τους ζητηθεί να συμφωνήσουν αν συμφωνούν και να διαφωνήσουν αν διαφωνούν σε κάποια σημεία.

Σε όλους τις περιπτώσεις που μπορούν να εξεταστούν, τα ευρήματα των παιδιών θα είναι: Όλοι απολαμβάνουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία πρέπει να είναι σεβαστά και στο σχολείο. Για να είναι ικανό το σχολείο να υπηρετήσει αυτά τα δικαιώματα, συγκεκριμένες συνθήκες πρέπει να τηρηθούν. Ο δάσκαλος ή ο μαθητής μπορεί να το συνοψίσει αυτό. Το σχολείο είναι ένα μέρος όπου πολλοί άνθρωποι, νέοι και ηλικιωμένοι συναντιούνται και δουλεύουν μαζί. Αυτό χρειάζεται οργάνωση, η οποία απαιτεί κανόνες, συμπεριλαμβανομένου αυτού ότι τα μαθήματα ξεκινούν και τελειώνουν την ίδια ώρα για όλους.

Επιπλέον, το σχολείο εξυπηρετεί σημαντικά δικαιώματα του παιδιού. Πρώτα από όλα το δικαίωμα της μόρφωσης. Δεν πρέπει να επιμένει σε αυτό δάσκαλος διότι κάθε παιδί μπορεί να μην ξέρει πως απολαμβάνει το δικαίωμα να μορφωθεί αλλά γνωρίζουν πολύ καλά γιατί βρίσκονται στο σχολείο και πως ένα καλό σχολείο μπορεί να λειτουργήσει καλά.

Ο δάσκαλος αρχίζει την διάλεξη του σε αυτό το σημείο σχετικά με τα ποια είναι τα δικαιώματα του παιδιού, την οποία υποστηρίζει με ένα φύλλο εργασίας που συμπεριλαμβάνει μια λίστα με τα δικαιώματα του παιδιού στα οποία αναφέρεται και γνωστοποιεί στα παιδιά.

Δικαιώματα Παιδιού και Εφήβων (1989 σύμβαση)	
Άρθρο 13: Ελευθερία Έκφρασης	Ποιοι κανόνες του σχολείου εξυπηρετούν αυτά τα δικαιώματα;
Άρθρο 14: Ελευθερία της σκέψης, συνείδησης και θρησκείας	
Άρθρο 24 : Προστασία της Υγείας	
Άρθρο 28: Δικαίωμα μόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου πρόσβαση σε υψηλότερη εκπαίδευση και μέτρα για να εξασφαλίσουν τακτική παρακολούθηση στο σχολείο	
Άρθρο 31: Δικαίωμα του παιδιού να ξεκουραστεί και να αναπαυτεί	
Άρθρο 33: Προστασία από τα ναρκωτικά	
Άρθρο 37: Προστασία εναντίον βάνανσης μεταχείρισης	

Τα παιδιά τώρα μπορούν να αντιληφθούν πιο ολοκληρωμένα τους σχολικούς κανόνες διαβάζοντας και μέσω των δικαιωμάτων των παιδιών.

Γράφοντας ο δάσκαλος στον πίνακα την ερώτηση «Γιατί ένα σχολείο έχει κανόνες», εξηγεί στα παιδιά την εργασία. Τους χωρίζει σε μια ομάδα των τεσσάρων και οριοθετεί τον χρόνο δέκα με δεκαπέντε λεπτά περίπου. Δίνει στους μαθητές ένα αντίγραφο των σχολικών κανόνων και ένα μαρκαδόρο.

Τα παιδιά αρχίζουν να μοιράζονται τις ιδέες τους συζητώντας ποιοι σχολικοί κανόνες εξυπηρετούν τα δικαιώματα του παιδιού και δύο αντιπρόσωποι επιλέγονται να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στην τάξη. Ωθούνται έτσι οι μαθητές να συνοψίσουν πάλι πως **οι νόμοι εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία του σχολείου και πως εξυπηρετεί το δικαίωμα του κάθε παιδιού να μορφωθεί.**

Μάθημα 3

Ποιος δημιουργεί κανόνες στην ζωή;

Αυτό το μάθημα προσφέρει την ευκαιρία στα παιδιά να προσφύγουν σε προσωπικές τους εμπειρίες, ώστε να δούνε τους κανόνες από μια νέα σκοπιά. Ζητείται από τα παιδιά να διαβάσουν δύο παραδείγματα από την εργασία τους, ένα επίσημο και ένα μη επίσημο παράδειγμα.

Τύπος κανόνα	Περιεχόμενο	Συστάθηκε από...	Εκτελείται από.....
Επίσημος Κανόνας	Δεν πρέπει να περνάς τον δρόμο όταν το φανάρι είναι κόκκινο.		
Ανεπίσημος Κανόνας	Δεν πρέπει να βρίζεις (ρεύεσαι) στο τραπέζι		

Καλούνται τα παιδιά να συμπληρώσουν με τις γνώσεις τους τον πίνακα. Για παράδειγμα ο κώδικας οδικής κυκλοφορίας, είναι νόμος, καθορίζεται από το Υπουργείο κυκλοφορίας. Επιβάλλεται από την αστυνομία και το δικαστήριο (αν παραβεί κάποιος τον κανόνα πληρώνει πρόστιμο).

Όμως είναι δεν είναι τόσο εύκολο για τα παιδιά να πουν ποιος εγκαθίδρυσε τους άγραφους νόμους. Στο παράδειγμα με τους καλούς τρόπους συμπεριφοράς στο τραπέζι , πιθανόν να πουν πως είναι μέρος της παράδοσης στους οποίους επιμένουν οι γονείς. Τα παιδιά θα αντιληφθούν πως θα υπάρξουν κυρώσεις αν παραβιάσουν τον κανόνα ειδικά αν τον παραβιάσουν μπροστά στον δάσκαλο ή τους γονείς. Θα το μαλώσουν ή θα του ζητήσουν να φύγει από το τραπέζι. Αν το δούμε από αυτή την πλευρά, παίζουν και οι γονείς και ο δάσκαλος το δικό τους μέρος στην επιβολή άγραφων νόμων.

Μέσα από συζήτηση και άλλα παραδείγματα με την ενασχόληση αυτής της δραστηριότητας τα παιδιά ίσως ανακαλύψουν ότι οι διαπραγματεύση ανεπίσημων νόμων είναι μια μορφή συμμετοχής στην κοινωνία και η επιβολή τους και η εκτέλεσή τους δίνει μια θέση ισχύος.

Μάθημα 4

Σε ποιον θα έπρεπε να επιτρέπεται το δικαίωμα να εγκαθιδρύει νόμους; (κανόνες για εγκαθίδρυση νόμων) .

Ο δάσκαλος ξεκινάει το μάθημα υπενθυμίζοντας στα παιδιά την συζήτησή τους πάνω σε ανεπίσημους νόμους και τον προβληματισμό τους σχετικά με ποιους τους επιβάλλει. Αναφέρθηκαν επίσης και στους επίσημους νόμους. Τώρα θα γίνει μια πιο λεπτομερής εξέταση πάνω στο πως φτιάχνονται οι νόμοι. Ο δάσκαλος γράφει στον πίνακα ένα παράδειγμα.

<i>Όλοι οι άντρες γεννημένοι τον Απρίλιο δεν χρειάζεται να πληρώνουν φόρους</i>
--

Οι μαθητές καλούνται να σχολιάσουν ελεύθερα πάνω στο παράδειγμα. Οι ιδέες τους μπορούν να βασίζονται στο ότι

- ❖ Αυτός ο νόμος είναι άδικος, καθώς παραβιάζει τις αρχές της μη διάκρισης
- ❖ Ακόμη κάνει διακρίσεις εναντίον των γυναικών που γεννήθηκαν τον Απρίλιο
- ❖ Εξυπηρετεί μόνο μία μικρή ομάδα ανθρώπων, τους άντρες που γεννήθηκαν τον Απρίλιο. (Αν μπορούσαν ίσως επέβαλαν έναν τέτοιο νόμο).
- ❖ Οι νόμοι οφείλουν να εξυπηρετούν το καλό του συνόλου. Εντούτοις νόμοι σαν και αυτόν πρέπει να εμποδιστούν.
- ❖ Άδικοι νόμοι θα σπέρνουν την σύγκρουση σε μια κοινότητα και μπορούν ακόμα και να την καταστρέψουν.

Ο δάσκαλος θα ζητήσει τους μαθητές σε ομάδες των πέντε ατόμων να συζητήσουν τους κανόνες και τις αρχές που είναι απαραίτητες για να προσφέρουν προστασία απέναντι στην άδικη νομοθεσία. Μετά από δέκα λεπτά οι μαθητές παρουσιάζουν τις ιδέες τους στην τάξη και μπορούν αυτές να διαφέρουν από ομάδα σε ομάδα να συμφωνούν.

Οι μαθητές είναι γνώστες του γεγονότος πως οι ιδέες τους δεν είναι μέρος την πολιτικής ζωής και είναι πολύ πιθανόν να ενδιαφέρονται πως φτιάχτηκαν οι νόμοι στην δική τους χώρα. Οι πληροφορίες ποικίλουν ανάλογα την χώρα. Ο δάσκαλος σύντομα κάνει μια μικρή διάλεξη να εξηγήσει τα βασικά σημεία.

Το σύνταγμα περιλαμβάνει τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου τη αρχές της ισότητας και της προσωπικής ελευθερίας. Επίσης περιέχει μία ενότητα ποιος ίσως πρέπει να εγκαθιδρύει νόμους. Είναι ένας σώμα από αντιπρόσωπους που περνάνε νόμους όταν ψηφίζονται από την πλειοψηφία. Αυτοί οι αντιπρόσωποι εκλέγονται και εντούτοις υπόκεινται να ελέγχονται από τους πολίτες. (Αν οι πολίτες δικαιούνται να αποφασίσουν νόμους σε άμεση ψηφοφορία , θα έπρεπε να προστεθεί και αυτό).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τα παιδιά είναι σε θέση να διδαχθούν μέσα από διάφορες δραστηριότητες προσφιλές προς αυτά, πολλά πράγματα. Πράγματι μια τέτοια προσέγγιση για να έρθουν σε επαφή με τα δικαιώματα τους είναι αξιοθαύμαστη.

Με καθημερινά αντικείμενα και μια καλή πορεία είναι σε θέση να μάθουν και να ασχοληθούν με διάφορα δικαιώματα.

Σε μια πρώτη δραστηριότητα να γνωριστούν, να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν διάφορα δικαιώματα, ταιριάζοντας διάφορα καθημερινά αντικείμενα με το κάθε δικαίωμα. Κάνοντας μια παρουσίαση στο τέλος στην τάξη αλλά και στο σχολείο εκθέτοντας τα κουτιά τους με τα αναγραφόμενα δικαιώματα και τα αντικείμενα που επιλέξανε για να τα ταιριάξουν.

Στην δεύτερη δραστηριότητα τα παιδιά καλούνται να γνωρίσουν και να καταλάβουν την χρησιμότητα και πόσο απαραίτητη είναι οι νόμοι για την ομαλή λειτουργία της κοινωνίας και οι σχολικοί κανόνες για την ομαλή λειτουργία της σχολικής κοινότητας. Έτσι λοιπόν και η πολιτεία και η κοινωνία εξυπηρετούν τα δικαιώματα του παιδιού.

Μαθαίνουν ακόμα και το υποκείμενο σχετικά με το ποιος φτιάχνει τους νόμους τόσο τους επίσημους όπως είναι ο κώδικας οδικής κυκλοφορίας όσο και τους ανεπίσημους όπως είναι οι καλοί τρόποι στο τραπέζι. Ακόμη πως επιτρέπεται σε κάποιον να εγκαθιδρύει νόμους χωρίς αυτοί να είναι άδικοι και να είναι με το μέρος του συνόλου. Τα παιδιά μπαίνουν στην διαδικασία να αναρωτηθούν και να εκφράσουν τι είναι δίκαιο τι άδικο και πως θα μπορούσε να λειτουργήσει το σύνολο μιας κοινωνίας ώστε να είναι όλοι ευχαριστημένοι χωρίς να πλήττονται.

Χωρίς καμία αντίρρηση τα δικαιώματα των παιδιών συμβάλλουν στην προστασία τους και στην αποφυγή της πλήρη εκμετάλλευσή τους. Τα παιδιά ως το μέλλον της κάθε γενιάς πρέπει να προφυλάσσονται και να διεκδικούν ότι τους αναλογεί ως ισότιμα ανθρώπινα όντα. Όλες οι δραστηριότητες στοχεύουν στην συζήτηση καθώς και στην κριτική σκέψη, ικανότητες πολύ χρήσιμες για την μετέπειτα ζωή τους ως ενήλικες.

Τα δικαιώματα του παιδιού πάντα θα εκτείνονται και θα αναπτύσσονται. Υπήρξαν φορές που αμφισβητήθηκαν, στιγμές που όχι μόνο τα δικαιώματα του παιδιού αλλά και τα ανθρώπινα δικαιώματα παρακρατήθηκαν από δικτατορίες και αυταρχικά καθεστώτα. Ακόμη και η ανάπτυξη της σύγχρονης κοινωνίας θέτει νέα ερωτήματα και προκλήσεις πάνω σε αυτό το θέμα. Παρόλα αυτά τα δικαιώματα είναι αναπαλλοτρίωτα. Οι αρχές, η κοινότητα και όλη η εξουσία οφείλει να τα αναγνωρίσει και να τα διαφυλάξει με τον καλύτερο τρόπο. Αναφέρονται σε όλους τους ανθρώπους και στα παιδιά ανεξαρτήτου ηλικίας, φύλου, εθνικότητας.

Καθώς επίσης πρέπει να επιτευχτεί και μια ισορροπία ανάμεσα στην ιδιωτικά και στα κοινωνικά δικαιώματα. Μπορεί κάποιος να έχει την ελευθερία της προσωπικής ελευθερίας αλλά μέχρι που μπορεί να θεωρηθεί ελευθερία χωρίς να βλάπτει ή να επιπλήττει τον συνάνθρωπο.

Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να προβληματιστούν πάνω σε όλα αυτά τα ζητήματα και να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται πως διέπεται αυτή η αρμονία και η ισορροπία στην κοινωνία. Επίσης απασχολούνται με ένα φλέγον ζήτημα που τα αφορά για να υπερασπιστούν και τα

ίδια τους εαυτούς σε περίπτωση που έρθουν αντιμέτωποι με περίπτωση εκμετάλλευσης. Θα αντιληφθούν πως όλα γίνονται βάση ενός απώτερου σκοπού και αναπτύξουν την προσωπικότητάς τους με την κατανόηση και αγάπη που δικαιούνται να λάβουν από την οικογένειά τους από το περιβάλλον τους, την κοινωνία για να μεγαλώσουν ώστε να έρθει η δική τους σειρά να τα μεταφέρουν στις επόμενες γενιές, στα επόμενα παιδιά.